

Workshop 2: Produktnormering

Probleemstelling

Productnormen, of minimale criteria waaraan producten moeten voldoen, worden meer en meer naar voren geschoven als eikpunten om onze economie, onze productie duurzamer te maken. Een van de speerpunten van de verklaring van Tilburg is dan ook de terechte vraag aan overheden om “alomvattende productnormen te gaan ontwikkelen, met aandacht voor gezondheidsaspecten, maar waar ook de efficiëntie van gebruik van menselijke en natuurlijke hulpbronnen wordt gemaximaliseerd “.

Een aantal maatregelen worden door diverse overheden al genomen. Zo implementeert Europa deze dagen de eerste normen voor de richtlijn “Ecodesign voor energieverbruikende producten”. Hier legt ze voor diverse productgroepen standaarden op voor hun energieverbruik over de hele levenscyclus. Niet alleen het energieverbruik tijdens het gebruik, maar ook tijdens de productie wordt in rekening gebracht. Een belangrijk maatregel, zeker in kader van de Kyoto richtlijn en de mogelijkheden met eigen reductie van energie.

Maar wat met andere grondstoffen? Wat met bijvoorbeeld water of mineralen zoals fosfaten of goud waarvan het einde ook in zicht begint te komen (de gekende goudreserves reiken slechts tot 2025). De vraag naar het spaarzaam omspringen met én een eerlijke verdeling van grondstoffen dwingt zich op. Daarnaast bevatten tal van producten toxische stoffen. Berichten in kranten waarschuwden ons voor kwik in spaarlampen (nieuwe generaties hebben dit al vervangen), of schadelijke stoffen in kinderspeelgoed. Schaadt de globale economie de gezondheid van ons en onze kleinsten?

We spreken hierboven ook over het maximaliseren van de efficiëntie van menselijke hulpbronnen. Hiermee bedoelen we niet onze arbeidskrachten zo efficiënt mogelijk inzetten tegen een laagste kost. We gaan eerder op zoek hoe we het menselijk kapitaal zo goed

mogelijk kunnen inzetten zonder afbreuk te doen aan de basis rechten, de mensenrechten. Arbeidsvoorwaarden, recht op vakbondsvrijheid, verbod op kinderarbeid, zijn hiervan voorbeelden. Maar hoe implementeren we goed, sociale voorwaarden in een globale economie? Hoe maken we deze voorwaarden afdwingbaar, en wat moeten we met de nog bestaande ongelijkheid op vlak van diversiteit (aantal werkplaatsen voor allochtonen, het glazen plafond voor vrouwen?) Hebben zij een plaats in een debat over productnormen?

Anne van Schaik (Milieudefensie Nederland) en Frieda De Koninck (Schone Kleren Campagne) geven kort een woordje uitleg over milieu en sociale normen voor productie. Daarna zoeken we samen naar antwoorden op vragen als:

- Welke barrières hinderen de goede introductie van productnormen?
- Is regelgeving op basis van vrijwilligheid voldoende (vb OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen)?

Moderator: Gert Vandermosten